

Teachers' Views About Alternative Assessment Tools

Hikmet ZELYURT

İnönü Üniversitesi

Ramazan ÖZBEK

İnönü Üniversitesi

Abstract:

Alternative assessment tools developed in accordance with constructivist learning approach are oriented to the process more than the output. Project and performance tasks, which aim to assess students' level of achievement based on performance, are among the assessment techniques used the most in elementary schools. In this study, it is aimed to investigate the teachers' views on project and performance tasks specified in the curricula implemented at the second stage of elementary education. Designed according to survey model, this study was conducted on subject-field 802 teachers working at the second stage of 52 elementary schools located in the province of Malatya during 2010-2011 school year. The data were analyzed using descriptive statistics such as frequency and percentages, and significance tests including t-test and one-way variance analysis (Anova). The findings of the study suggest that there are significant differences between teachers' views about preparation, implementation and evaluation procedures of project and performance tasks, and about the results of these tasks according to some variables. It was also found that while preparing the tasks teachers take into consideration the learners' level of development, characteristics of affective development and environmental conditions; they regard these tasks as a preparation to lessons; and they pay attention that students do the tasks on their own, they do not ask others to do the tasks, or they do not transfer any content from internet or other sources exactly as it is.

Keywords: *Alternative assessment tools, project tasks, performance tasks*

Inönü University
Journal of the Faculty of Education
Vol 19, No 2, 2018
pp. 370-396
DOI: 10.17679/inuefd.408108

Received : 20.03.2018
Accepted : 14.09.2018

Suggested Citation

Zelyurt, H. & Özbek, R. (2018). Teachers' Views About Alternative Assessment Tools, *Inonu University Journal of the Faculty of Education*, 19(2), 370-396. DOI: 10.17679/inuefd.408108

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Recent curricula updated and handled with a different approach are rather based on knowledge and learning, and they are defined as construction and application of learned knowledge. Recently Turkey has been introduced the curricula developed based on the principles of constructivist approach (Akdağ and Çoklar, 2009: 1-2). Considered in general, these curricula are important as they encourage the learners to investigate, think, analyze and evaluate. Constructivist approach includes various learner-centered practices. Categorized under these learner-centered practices, project and performance tasks are important in terms of helping the students search for the answers to questions like what, where, how (Akdağ and Çoklar, 2009: 2). The literature review indicated that teachers have positive attitudes towards alternative measurement and evaluation (Secer, 2010; Tüysüz, Karakuyu and Tatar, 2010), however, they do not have enough knowledge and they need being trained on this issue (Arslan, Kaymakçı and Arslan, 2009; Aydın, 2005; Birgin, 2007; Çoruhlu, Nas and Çepni, 2009; Erdemir, 2007; Gömleksiz and Kan, 2007; Pullu, 2008). Also it is understood that while assigning homework to students teachers do not consider their individual differences and they just check whether the homework are done or not, but they do not assess the content of the homework, add the homework scores to students' final scores in their report cards, and parents do learners' homework (Yapıcı, 1995). The present research is important in terms of revealing the practical efficacy of project and performance tasks, as alternative measurement and evaluation techniques, shedding light on the relevant future researches.

Purpose

The main purpose of this study is to evaluate the efficacy of project and performance tasks used at the second stage of elementary schools. Accordingly the main research question is : "Do teachers' views on preparation, implementation, assessment procedures, and results of project and performance tasks differ significantly according to some variables including the educational institution of graduation, professional seniority, subject field, previous experiences of in-service training about project and performance tasks?"

Method

This study, which aimed to investigate the teachers' views on project and performance tasks used at the second stage of elementary schools, designed as a survey model. The sample of the study comprised 802 subject field teachers teaching at 6th, 7th and 8th classes of 52 state schools selected randomly from among the schools located in the center and villages of Malatya province. The data were collected using a questionnaire entitled "Teachers' Views about Project and Performance Tasks used in Curricula implemented at Second Stage of Elementary Education". There are 42 items asking for teachers' views falling under four main titles. The reliability analysis of the instrument yielded a Cronbach Alpha coefficient of .87. Data were analyzed using t-test and one-way variance analysis (ANOVA).

Findings

When the findings are analyzed in terms of teachers' professional seniority, it was revealed that as their work experience decreases they expect their students to do the project and performance tasks on their own more, find the number of the project and performance tasks assigned during a semester more, and they think that parents also find these tasks unnecessary more. When the findings are analyzed in terms of teachers' subject field, it was found that mathematics teachers, compared to science teachers, use performance tasks more in order to reinforce the learning outcomes, and English teachers care about the learners' affective development levels while preparing the project and performance tasks more than social studies teachers do. It was understood that English teachers ensure that they do not assign project and performance tasks on the same topic more than other teachers do, while the information technology teachers do exactly the opposite. When the findings were analyzed in terms of schools the teachers graduated from, compared to the graduates of education institutes, those who graduated from other faculties comprehended the meaning of project and performance tasks less, and they consider these tasks as a preparation for the lessons.

Discussion & Conclusion

Based on the findings of the research, significant differences were found between teachers' views on the efficacy of project and performance tasks used at second stage of elementary education based on some variables. When the findings of the research were analyzed in terms of teachers' professional seniority, it was concluded that as teachers' work experience increases they care more about selecting topics for project and performance tasks which can arouse interest and curiosity among students and about encouraging learners to discover themselves, they ask the parents more to guide their children, and they use alternative measurement and evaluation methods more.

When the findings of the research were analyzed in terms of teachers' subject field, it was concluded that social studies and religious culture and moral knowledge teachers used performance tasks to overcome the learning deficiencies more compared to Turkish language teachers, art teachers, music and English teachers. When the findings of the research were analyzed in terms of the schools teachers graduated from, it was concluded that graduates of educational faculties ignore more the learners' interest and curiosity more when deciding the project and performance tasks compared to graduates of educational institute and institutes and education colleagues. When the findings of the research were analyzed in terms of teachers' experiences of in-service training teachers who have been given training about project and performance tasks select topic that can attract the attention of learners, enhance their ultimate development, improve their creative thinking skills better than those teachers who have not been trained so.

Alternatif Değerlendirme Araçlarına Yönelik Öğretmen Görüşleri¹

¹**Hikmet ZELYURT**
İnönü Üniversitesi
Ramazan ÖZBEK
İnönü Üniversitesi

Öz

Yapılandırmacı yaklaşıma dayalı olarak oluşturulan alternatif değerlendirme araçları, sonuçtan çok sürece yöneliktir. Performansa dayalı durum belirleme içinde yer alan proje ve performans görevleri, ilköğretimde en sık kullanılan ölçme ve değerlendirme teknikleri arasında yer almaktadır. Proje ve performans görevlerinin belirlenmesi, uygulanması, değerlendirilmesi ve sonuçlandırılması aşamalarında olumlu veya olumsuz durumlarla karşılaşılabilir. Bu çalışmada, ilköğretim ikinci kademe öğretim programlarında yer alan proje ve performans görevlerine ilişkin öğretmen görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Tarama modelinde desenlenen bu araştırma, 2010-2011 öğretim yılında Malatya il merkezinde bulunan 52 ilköğretim okulunun ikinci kademesinde görev yapan 802 branş öğretmeni üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın verilerinin analizinde frekans ve yüzde değerleri hesaplanmış, araştırmanın alt amaçlarına yönelik olarak t-testi, ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre; öğretmenlerin proje ve performans görevlerinin belirlenme süreci, uygulanma süreci, değerlendirilme süreci ve bu görevlerin sonuçlarına ilişkin maddelerde çeşitli değişkenler açısından farklılıklar bulunmuştur. Öğretmenlerin proje ve performans görevlerini belirlerken öğrencilerin gelişim düzeylerini, duyuşsal gelişim özelliklerini ve çevre şartlarını dikkate aldıkları, bu görevleri derse hazırlık olarak kabul ettikleri, öğrencilerin kendilerinin yapmalarını, başkasına yaptırmamalarını, internetten veya başka bir kaynaktan aynen aktarmamalarına dikkat ettikleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Alternatif Değerlendirme Araçları, Proje Görevi, Performans Görevi

İnönü Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dergisi
Cilt 19, Sayı 2, 2018
ss. 370-396
DOI: 10.17679/inuefd.408108

Gönderim Tarihi : 20.03.2018
Kabul Tarihi : 14.09.2018

Önerilen Atıf

Zelyurt, H. & Özbek, R. (2018). Alternatif Değerlendirme Araçlarına Yönelik Öğretmen Görüşleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(2), 370-396. DOI: 10.17679/inuefd.408108

¹ Bu çalışma "İlköğretim Okullarında Uygulanan Proje ve Performans Görevlerinin Etkililiğinin Değerlendirilmesi (Malatya İli Örneği)" adlı doktora tezinden üretilmiştir.

GİRİŞ

Eğitim kurumları, uzun yıllar öğretim programlarında yer alan bilgilerin olduğu gibi öğretilmesine ve bu bilgilerin olduğu gibi öğrenilip öğrenilmediğine yoğunlaşmışlardır. Okullar, eğitim politikalarını daha çok bilgileri ver öğrenci öğrensin, yeri geldiğinde kullansın anlayışına dayandırmışlardır. Bu anlayışın kaçınılmaz bir sonucu olarak hem öğretim etkinlikleri hem de ölçme ve değerlendirme etkinlikleri daha çok hatırlamaya ve ezbere dayandırılmıştır. Bu durum birçok bireyin üst düzey düşünme özelliklerinin (problem çözme, eleştirel düşünme, karar verme, yaratıcılık gibi) gelişmesine engel olmuştur (Kutlu, Doğan ve Karakaya, 2008: 3).

Günümüzde güncellenen ve farklı bir yaklaşımla ele alınan eğitim programları, daha çok bilgi ve öğrenmeye dayalı olup öğrenenin bilgiyi yapılandırması ve uygulamaya koyması olarak tanımlanmıştır. Türkiye’de son yıllarda temelde yapılandırmacı yaklaşım (constructivism) esasına dayalı olarak hazırlanan programlara geçilmiştir (Akdağ ve Çoklar, 2009: 1-2). Genel olarak değerlendirildiğinde bu programlar öğrenciyi araştırmaya, düşünmeye, analiz edip değerlendirme yapmaya teşvik etmesi bakımından önemlidir. Yapılandırmacı yaklaşıma dayalı olarak hazırlanan programlarda öğrenci merkezli çeşitli uygulamalara yer verilmektedir. Bu uygulamalar içerisinde yer alan proje ve performans görevleri, öğrencilerin neyi, nerede, nasıl bulacağı sorularına cevap aramalarına yardımcı olması açısından önemli görülmektedir (Akdağ ve Çoklar, 2009: 2).

Millî Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından 19/12/2006 tarihinde yayınlanan genelge ile ölçme araç ve yöntemlerinden olan proje ve performans görevlerinde, projelerin branş ya da sınıf öğretmenlerinin gözetiminde gerçekleştirileceği, konuların zümre öğretmenleri tarafından belirlenebileceği gibi öğrencilerin de kendi ilgi duydukları alanlara göre bireysel ya da grup olarak proje konusu belirleyebilecekleri, konuların öğrencilerin düzeyine uygun ve yerel imkânlarla yapılabilecek nitelikte olması ve öğrenci özelliklerinin göz önünde bulundurulması gerektiği belirtilmiştir. Performans görevlerinin ise kısa sürelerde yapılabilecek çalışmalar olduğu, öğrencilere derslerde kazandırılması hedeflenen üst düzey becerilerdeki gelişmelerini günlük yaşamla ilişkilendirebilmeleri, öğrencilerin seviyesine uygun ve öğrenciler tarafından yapılabilecek nitelikte olması gerektiği, öğrencinin ödevi yaparken konuya ilişkin kazanımları gözlemleyebilmesi için ödevin belirli aşamalarının sınıf ortamında öğretmeniyle ve arkadaşlarıyla paylaşmasının gerektiği belirtilmiştir (Akdağ ve Çoklar, 2009: 2). Bu yaklaşımla öğrenci merkezli, dolayısıyla etkinlik merkezli, bilgi ve beceriyi dengeleyen, öğrencinin kendi yaşantılarını ve bireysel farklılıklarını dikkate alarak çevreyle etkileşimine olanak sağlayan yeni bir anlayış yaşama geçirilmeye çalışılmaktadır (MEB, 2009-c). Bu anlayış çerçevesinde eğitim ve öğretimin önemli bir unsuru olan ölçme ve değerlendirme; programda istenilen hedeflere ulaşıp ulaşılmadığını, öğrencilerin kendilerinden beklenen becerileri gösterip göstermediklerini belirlemeye çalışmaktadır.

Alternatif ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarının eğitim ortamlarında kullanılmasıyla, öğrencilerin bireysel gelişmelerine daha fazla önem verilmekte, öğrencilerin başarı ve başarısızlıklarından çok özel ilgi ve yeteneklerinin olduğu alanların ortaya çıkarılması amaçlanmakta, ürünün yanında sürecin de değerlendirilmesi dikkate alınmakta ve gerçek dünyadaki sorunlarla ilgilenme gibi hem ürünün hem de sürecin değerlendirilmesi sağlanmaktadır (MEB, 2005).

Alternatif ölçme ve değerlendirme yöntem ve tekniklerinin; portfolyo (öğrenci ürün dosyası), öz değerlendirme, akran değerlendirme, dereceleme ölçekleri (rubrikler), kontrol listeleri, proje görevleri ve performans görevleri olduğu bilinmektedir.

Portfolyo (öğrenci ürün dosyası), öğrenci çalışmalarının bir koleksiyonudur. Genellikle bir dosyadan oluşur. Dosya çok iyi hazırlanmış, öğrencinin en iyi çalışmalarını yansıtmak için toplanmış anlamlı ödevleri içerir (Haladyna, 1997; Aktaran: Ulutaş, 2006: 25). Öğrenci ürün dosyası (portfolyo) öğrencinin bir veya birden fazla konu alanında yaptığı çalışmaların sistematik, amaçlı ve anlamlı bir koleksiyonu olarak tanımlanabilir. Bir gelişim dosyası, öğrencinin gelişen becerilerinin aşama aşama görülmesini sağlayan bir kanıt niteliği taşır ve onun ortaya koyduğu gerçek ürünlerin bir birleşimidir (Henson, 2004: 140).

Öz değerlendirme, belli bir konuda bireyin kendi kendisini değerlendirmesine öz değerlendirme denir. Öz değerlendirme, bireyin kendi yeteneklerini kendilerinin keşfetmelerine yardımcı bir yaklaşımdır. Öz değerlendirme, öğrencilerin okulda yaptıkları çalışmaları, nasıl düşündüğünü ve nasıl yaptığını değerlendirmelerini gerektirir (MEB, 2006-b: 26). Öz değerlendirme, bireylerin yeteneklerini kendilerinin keşfetmelerine yardımcı olan bir yaklaşımdır. Öz değerlendirme, öğrencilerin güçlü ve zayıf yönlerini tanımalarına yardım eder.

Proje metodu, J. Dewey’in öğrencisi olan W. Kilpatrick tarafından ortaya atılmıştır (Aytaç, 1976: 100; akt, Coşkun, 2004). Katz ve Chard’a (1989: 2-3) göre proje, özel bir konuda derin ve kapsamlı şekilde çalışmaktır. Öğrenciler etkileşimli, informal yolla ilgilerini çeken konularda çalışma fırsatı bulduklarında en iyi şekilde öğrenmektedirler. Proje yaklaşımında öğrenciler birbirleriyle, çevreleriyle ve materyallerle

etkileşim halindedirler. Bu etkileşimle öğrenciler kavramları daha derin anlayabileceklerdir (Baki ve Bütüner, 2009: 147).

Projeler, öğrencilerin kendini tanımasına ve keşfetmesine yardımcı olan, bilimsel süreç becerilerini kazandıran ve geliştiren öğrencilerin ilgi alanına giren konulardan tercih edilen ve bundan dolayı istediği ders ya da derslerden seçilen çalışmalardır (MEB, 2009-b).

Performans, bir bireyin elde ettiği bilgi ve becerileri kullanarak yeni bir ürün ortaya koyarken gösterdiği çabadır. Performans görevleri; öğretim programında öngörülen eleştirel düşünme, problem çözme, okuduğunu anlama, yaratıcılığını kullanma, araştırma yapma gibi öğrencinin bilişsel, duyuşsal, psiko-motor alandaki becerilerini aynı anda kullanmasını, geliştirmesini ve bir ürünün ortaya konmasını gerektiren çalışmalardır (MEB, 2009-a: 110).

Performans görevi, yazılı ya da sözlü cevapların üretilmesiyle öğrencinin başarısını sergilemesine yardımcı olan bir durum belirleme etkinliğidir. Performans görevi, öğrencinin ürünü oluştururken geçirdiği süreci belirlemede kullanılmaktadır. Performans görevinde, öğrencilerin doğrudan bir öğrenme amacına yönelik bir başarıyı sergilemeleri gerekmektedir (Nitko, 2004: 238).

Performans görevleri, cevabını öğrencilerin yapılandırdığı bir görev, bir problem ya da açık uçlu bir soru olabilir. Bu görevi öğrenciler yapılandırırken nasıl planladığını, hangi stratejileri kullandığını, verileri nasıl topladığını ve organize ettiğini, nasıl örneklemediğini, genellemelere nasıl ulaştığını, kısmi ve geçici çözümleri nasıl değerlendirdiğini ve cevaplarını nasıl savunduğunu da gösterir (MEB, 2009-a: 110). Bu tür çalışmalar öğrencileri kişisel yönden geliştirip, bireysel güven duygularını, kendilerini tanımalarını destekleyecektir. Yapılan literatür incelemesinin sonucunda alternatif ölçme ve değerlendirme konusunda öğretmenlerin olumlu tutum sahibi oldukları (Tüysüz, Karakuyu ve Tatar, 2010; Secer, 2010) ancak yeterli bilgiye sahip olmadıkları ve bu konuda bilgilendirilme ihtiyacı duydukları sonucuna ulaşılmıştır (Arslan, Kaymakçı ve Arslan, 2009; Birgin, 2007; Çoruhlu, Nas ve Çepni, 2009; Gömleksiz ve Kan, 2007; Pullu, 2008; Erdemir, 2007; Aydın, 2005). Öğrencilere verilen ödevlerde bireysel farklılıklarının göz önünde bulundurulmadığı ve öğretmenlerin ödevleri sadece yapılıp yapılmadığı açısından kontrol ettikleri, içerik olarak değerlendirmedikleri, ödev notlarının karne notlarına eklendiği ve velilerin ödevlerini yaparken öğrencilere yardım ettikleri görülmektedir (Yapıcı, 1995).

Öğretmenlerin velilere öğrenci ürün dosyasını gösterme, ürün sergisine davet etme düzeylerinde yetersizlikler olduğu ve çocuklarının gelişimini izleme fırsatının gereken düzeyde tanınmadığı; velilerin ise çocuklarına bireysel yeteneklerini geliştirme olanağı tanıma, fikir tartışmalarının yapıldığı sohbetlere katma, ürün sergisine gitme, sosyal etkinliklere götürme (Stout, 2009; Shephard ve Bliem, 1995), önceki ve yeni bilgiler arasında bağlantı kurma, olayları sorgulamaya ve problem çözmeye yönelik becerilerini destekleme düzeylerinde yetersizlikler olduğu belirlenmiştir (Karaman, 2007; Şeker, 2009).

Yeni programlarda hem süreç hem de ürünü değerlendirmek için alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerinden yararlanılmaktadır. Bu alternatif tekniklerin etkili kullanılıp kullanılmaması eğitim ve öğretim süreci açısından büyük önem taşımaktadır. Bu araştırma; alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerinden proje ve performans görevlerinin uygulamadaki etkililiğinin ortaya konması ve bu alanla ilgili araştırmalara ışık tutması açısından önem taşımaktadır.

Amaç

Bu araştırmanın genel amacı, ilköğretim okullarının ikinci kademesinde uygulanan proje ve performans görevlerinin etkililiğinin değerlendirilmesidir. Bu genel amaca bağlı olarak aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- Öğretmenlerin proje ve performans görevlerinin belirlenme sürecine, uygulama sürecine, değerlendirme sürecine ve sonuçlarına ilişkin görüşleri;

1. mezun olunan eğitim kurumuna (eğitim fakültesi, eğitim enstitüsü, eğitim yüksekokulu ve diğer fakülteler),
2. mesleki kıdeme,
3. branşa
4. proje ve performans görevleri ile ilgili hizmet içi eğitim alma durumlarına göre farklılık göstermekte midir?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

İlköğretim ikinci kademe öğretim programlarında yer alan proje ve performans görevlerine ilişkin öğretmen görüşlerinin belirlenmesini amaçlayan bu çalışmada tarama modelinden yararlanılmıştır. Tarama modelleri, var olan durumu betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Var olan durumu değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Bilinmek istenen şey vardır ve oradadır. Önemli olan, onu uygun bir biçimde gözleyip, mevcut durumu belirleyebilmektir (Karasar, 2005: 77).

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini Malatya il merkezi içerisinde yer alan 76 devlet ilköğretim ikinci kademesinde görev yapan 1667 branş öğretmeni oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemini ise Malatya il merkezinde ve merkeze bağlı köylerde yer alan rastgele seçilmiş 52 devlet ilköğretim okulunun 6, 7 ve 8. sınıflarında görev yapan 802 branş öğretmeni oluşturmaktadır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyet, mesleki kıdem ve branşlarına ilişkin bulgular tablo halinde verilmiştir.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Özellikleri

Özellikler	f	%
Cinsiyet		
Kadın	374	46,6
Erkek	428	53,4
Kıdem		
1-5 yıl	88	11,0
6-10 yıl	240	29,9
11-15 yıl	200	24,9
16 yıl ve üzeri yıl	274	34,2
Branş		
Fen Bilgisi	102	12,7
Matematik	112	14,0
Sosyal Bilgiler	104	13,0
Türkçe	128	16,0
Beden Eğitimi	52	6,5
Resim-İş	42	5,2
Müzik	46	5,7
Din Kültürü	62	7,7
İngilizce	88	11,0
Bilgisayar Teknolojileri	66	8,2
Toplam	802	100,0

Tablo 1’de cinsiyet değişkenine bakıldığında, araştırmaya katılanların % 46,6’sının kadın öğretmenlerden, % 53,4’ünün ise erkek öğretmenlerden oluştuğu, kıdem açısından ise 1-5 yıl kıdemi olan % 11,0, 6-10 yıl kıdemi olan % 29,9, 11-15 yıl kıdemi olan % 24,9, 16 yıl ve üzeri kıdemi olan % 34,2 öğretmenin olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin, % 12,7’si fen ve teknoloji, % 14,0’ı matematik, % 13,0 sosyal bilgiler, % 16,0’ı Türkçe, % 6,5’i beden eğitimi, % 5,2 resim-iş, % 5,7’si müzik, % 7,7 din kültürü ve ahlak bilgisi, % 11,0’ı İngilizce ve % 8,2’si bilişim teknolojileri öğretmenidir.

Verilerin Toplanması

Araştırmanın verilerini toplamak için araştırmacı tarafından geliştirilen “İlköğretim 2. Kademe Öğretim Programlarında Yer Alan Proje ve Performans Görevlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri” adlı anket Malatya il merkezinde bulunan ilköğretim okullarında görev yapan 6, 7 ve 8. sınıf branş öğretmenlerine uygulanmıştır.

“İlköğretim 2. Kademe Öğretim Programlarında Yer Alan Proje ve Performans Görevlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri” anketi geliştirilirken şu işlem adımları izlenmiştir:

Ölçme araçları için alan yazın taraması yapılmış, ilköğretim 2. kademe görev yapan öğretmenlerle ve bu konuda uzman kişilerle görüşülmüştür. Bu çalışmaların sonucunda ölçme aracı oluşturulmuştur. Oluşturulan bu ölçme aracının güvenilirlik çalışması için ilköğretim 2. kademe görev yapan 182 branş öğretmenine

ulaşmıştır. Bu ölçme aracının birinci bölümünde öğretmenlere ait kişisel bilgiler, ikinci bölümde ise proje ve performans görevlerine yönelik maddeler yer almaktadır. İkinci bölümde yer alan maddeler "her zaman", "genellikle", "bazen", "nadiren" ve "hiçbir zaman" şeklinde derecelendirilmiştir.

Öğretmen görüşlerine yönelik ölçme aracı 42 madde yer almakta, maddeler 4 başlık altında oluşturulmuştur. Bu başlıklar:

1. Proje ve Performans Görevlerinin Belirlenme Sürecine İlişkin Maddeler (1, 2, 3, 5, 8, 11, 17, 18, 19, 23, 30, 42)
2. Proje ve Performans Görevlerinin Uygulama Sürecine İlişkin Maddeler (6, 7, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 20, 26, 27, 29, 37)
3. Proje ve Performans Görevlerinin Değerlendirme Sürecine İlişkin Maddeler (4, 25, 28, 31, 32, 33, 34, 38, 39, 41)
4. Proje ve Performans Görevlerinin Sonuçlarına İlişkin Maddeler (16, 21, 22, 24, 35, 36, 40)

Ölçme araçlarının güvenirlik çalışmasında ise Cronbach Alpha değeri ile maddelerin iç tutarlıkları hesaplanmıştır. Öğretmenlere yönelik ölçme aracının Cronbach Alpha değeri ,87 olarak bulunmuştur.

Verilerin Analizi

Yapılan uygulama neticesinde elde edilen veriler, kontrol edilip gerekli düzenlemeler yapıldıktan sonra bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Verilerin analizi SPSS 17.0 for Windows Evaluation Version paket programı ile yapılmıştır. Araştırmanın amacına uygun olarak elde edilen verilerin analizinde öğretmenlere yönelik kişisel bilgilere ve maddelere ait veriler frekans ve yüzde gibi tekniklerden yararlanılmıştır. Bunun yanı sıra araştırmada maddelerin çözümünde tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve t-testi kullanılmıştır.

BULGULAR

Araştırmanın Birinci Amacına Yönelik Bulgular

Mezun olunan eğitim kurumunun öğretmenlerin proje ve performans görevlerinin belirlenme sürecine, uygulama sürecine, değerlendirme sürecine ve sonuçlarına ilişkin görüşlerini etkilemesine ait bulgular aşağıda verilmiştir.

Tablo 2. Mezun Olunan Eğitim Kurumu Değişkeninin Öğretmenlerin Proje ve Performans Görevlerinin Belirlenme Sürecine İlişkin Görüşlerini Etkilemesine Ait Bulgular

		Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Madde1	Gruplar Arası	11,60	4	2,90	6,41	,00
	Gruplar İçi	360,95	797	,45		
	Toplam	372,55	801			
Madde2	Gruplar Arası	3,68	4	,92	2,00	,09
	Gruplar İçi	367,33	797	,46		
	Toplam	371,01	801			
Madde3	Gruplar Arası	4,39	4	1,10	1,20	,31
	Gruplar İçi	727,63	797	,91		
	Toplam	732,02	801			
Madde5	Gruplar Arası	4,94	4	1,23	2,35	,05
	Gruplar İçi	386,30	797	,49		
	Toplam	391,23	801			
Madde8	Gruplar Arası	2,48	4	,62	1,04	,39
	Gruplar İçi	475,12	797	,60		
	Toplam	477,60	801			
Madde11	Gruplar Arası	11,65	4	2,91	2,01	,08
	Gruplar İçi	421,28	797	,53		
	Toplam	432,93	801			
Madde17	Gruplar Arası	3,13	4	,78	1,95	,10
	Gruplar İçi	319,34	797	,40		
	Toplam	322,46	801			
Madde18	Gruplar Arası	7,35	4	1,84	1,73	,14
	Gruplar İçi	847,65	797	1,06		

	Toplam	855,00	801			
Madde19	Gruplar Arası	14,07	4	3,52	3,12	,02
	Gruplar İçi	898,83	797	1,13		
	Toplam	912,90	801			
Madde23	Gruplar Arası	5,25	4	1,31	2,30	,06
	Gruplar İçi	453,86	797	,57		
	Toplam	459,11	801			
Madde30	Gruplar Arası	1,24	4	,31	0,70	,59
	Gruplar İçi	352,49	797	,44		
	Toplam	353,73	801			
Madde42	Gruplar Arası	2,76	4	,69	1,46	,21
	Gruplar İçi	376,84	797	,47		
	Toplam	379,60	801			

Tabloya 2'ye bakıldığında, Anova testi sonucunda görüldüğü gibi öğretmenlerin mezun oldukları eğitim kurumları açısından 1. ve 19. maddelerde anlamlı farklar bulunmuştur. "Proje performans görevlerini belirlerken öğrencilerin ilgilerini çekecek, onlarda merak uyandıracak konuları seçerim" (F=6,41, p<0.05), "Öğrencilerden gelecek derse hazırlık yapmaları için konuyla ilgili performans görevi hazırlamalarını isterim" (F=3,12, p<0.05) maddelerinde öğretmenlerin cevaplarının ortalamaları arasında anlamlı farklar çıkmıştır. Anlamlı çıkan farkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için çoklu karşılaştırma testlerinden yararlanılmıştır. 1. maddede, eğitim fakültesinden mezun olan öğretmenlerin, eğitim enstitüsü ve eğitim yüksek okulundan mezun olan öğretmenlere göre, proje ve performans görevlerini belirlerken öğrencilerin ilgilerini ve merak duygularını göz ardı ettikleri sonucuna ulaşılmıştır. 19. madde de ise, diğer fakültelerden mezun olan öğretmenlerin eğitim enstitüsünden mezun olan öğretmenlere göre, proje ve performans görevlerinin anlamını daha az kavradıkları, bu görevleri derse hazırlık olarak gördükleri sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 3. Mezun Olunan Eğitim Kurumu Değişkeninin Öğretmenlerin Proje ve Performans Görevlerinin Uygulama Sürecine İlişkin Görüşlerini Etkilemesine Ait Bulgular

		Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Madde6	Gruplar Arası	1,95	4	,49	,71	,59
	Gruplar İçi	545,56	797	,69		
	Toplam	547,50	801			
Madde7	Gruplar Arası	5,85	4	1,46	3,00	,02
	Gruplar İçi	388,52	797	,49		
	Toplam	394,36	801			
Madde9	Gruplar Arası	4,65	4	1,16	2,06	,08
	Gruplar İçi	449,63	797	,56		
	Toplam	454,27	801			
Madde10	Gruplar Arası	2,02	4	,50	,97	,42
	Gruplar İçi	414,78	797	,52		
	Toplam	416,80	801			
Madde12	Gruplar Arası	14,25	4	3,56	3,68	,01
	Gruplar İçi	770,91	797	,97		
	Toplam	785,16	801			
Madde13	Gruplar Arası	9,11	4	2,28	1,59	,16
	Gruplar İçi	504,27	797	,63		
	Toplam	513,38	801			
Madde14	Gruplar Arası	4,66	4	1,16	1,47	,21
	Gruplar İçi	631,32	797	,79		
	Toplam	635,98	801			
Madde15	Gruplar Arası	15,07	4	3,77	5,24	,00
	Gruplar İçi	572,74	797	,72		
	Toplam	587,80	801			

Madde20	Gruplar Arası	11,95	4	2,99	3,21	,01
	Gruplar İçi	743,05	797	,93		
	Toplam	755,00	801			
Madde26	Gruplar Arası	2,90	4	,73	1,97	,10
	Gruplar İçi	292,96	797	,37		
	Toplam	295,86	801			
Madde27	Gruplar Arası	7,08	4	1,77	2,92	,02
	Gruplar İçi	482,90	797	,61		
	Toplam	489,98	801			
Madde29	Gruplar Arası	10,23	4	2,56	2,95	,02
	Gruplar İçi	690,79	797	,87		
	Toplam	701,02	801			
Madde37	Gruplar Arası	16,87	4	4,22	4,60	,00
	Gruplar İçi	730,64	797	,92		
	Toplam	747,51	801			

Tabloya 3'e bakıldığında, Anova testi sonucunda görüldüğü gibi öğretmenlerin mezun oldukları eğitim kurumları açısından 7., 12., 15., 20., 27., 29. ve 37. maddelerde anlamlı farklar bulunmuştur. "Öğrencilerin proje, performans görevlerini yaparken kendilerini tanımalarını ve kendi yeteneklerini keşfetmelerini sağlarım" (F=3,00, p<0.05), "Proje, performans görevlerini öğrenciye sadece not vermek amacıyla kullanmam" (F=3,68, p<0.05), "Proje veya performans etkinliklerinde öğrencilerin grupla çalışma alışkanlığı kazanmalarına önem veririm" (F=5,24, p<0.05), "Öğrencilerin performans görevlerinin belirli aşamalarını sınıfta yaparak, benimle ve arkadaşlarıyla paylaşımlarını sağlarım" (F=3,21, p<0.05), "Performans görevlerinde öğrencilerin bilgiyi internetten veya başka bir kaynaktan aynen aktarmamasına dikkat ederim" (F=2,92, p<0.05), "Öğrenciler proje, performans görevlerini yerine getirirken velilerin onlara rehberlik etmelerini sağlarım" (F=2,95, p<0.05) ve "Proje ve performans görevleriyle ilgili yayınlanan öğretmen kılavuz kitaplarından yararlanırım" (F=4,60, p<0.05) maddelerinde öğretmenlerin cevaplarının ortalamaları arasında anlamlı farklar çıkmıştır.

Anlamlı çıkan farkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için çoklu karşılaştırma testlerinden yararlanılmıştır. 7. maddede, eğitim fakültesi mezunu ile eğitim enstitüsü ve eğitim yüksekokulu mezunları; diğer fakülte mezunları ile eğitim enstitüsü ve eğitim yüksekokulu mezunları arasında anlamlı farklar çıkmıştır. 15., 20. ve 29. maddelerine eğitim yüksek okulu mezunu öğretmenlerin daha fazla önem verdikleri ortaya çıkmıştır. Madde 37'de ise proje ve performans görevleri ile ilgili yayınlanan kılavuz kitaplarından fen-edebiyat fakültesi mezunu öğretmenlerin eğitim fakültesi, eğitim enstitüsü ve fen edebiyat fakültesi mezunu olan öğretmenlere göre daha fazla yararlandıkları görülmektedir.

Tablo 4. Mezun Olunan Eğitim Kurumu Değişkeninin Öğretmenlerin Proje ve Performans Görevlerinin Değerlendirme Sürecine İlişkin Görüşlerini Etkilemesine Ait Bulgular

		Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Madde4	Gruplar Arası	11,39	4	2,85	2,59	,04
	Gruplar İçi	876,17	797	1,10		
	Toplam	887,56	801			
Madde25	Gruplar Arası	4,47	4	1,12	1,18	,32
	Gruplar İçi	753,11	797	,95		
	Toplam	757,59	801			
Madde28	Gruplar Arası	6,43	4	1,61	1,83	,12
	Gruplar İçi	699,60	797	,88		
	Toplam	706,04	801			
Madde31	Gruplar Arası	3,57	4	,89	1,69	,15
	Gruplar İçi	420,51	797	,53		
	Toplam	424,08	801			
Madde32	Gruplar Arası	18,35	4	4,59	5,42	,00
	Gruplar İçi	674,68	797	,85		
	Toplam	693,03	801			

Madde33	Gruplar Arası	37,55	4	9,39	5,78	,00
	Gruplar İçi	1295,26	797	1,63		
	Toplam	1332,81	801			
Madde34	Gruplar Arası	20,36	4	5,09	5,50	,00
	Gruplar İçi	737,42	797	,93		
	Toplam	757,78	801			
Madde38	Gruplar Arası	4,21	4	1,05	1,05	,38
	Gruplar İçi	797,75	797	1,00		
	Toplam	801,96	801			
Madde39	Gruplar Arası	4,80	4	1,20	2,49	,04
	Gruplar İçi	383,64	797	,48		
	Toplam	388,44	801			
Madde41	Gruplar Arası	4,80	4	1,20	1,64	,16
	Gruplar İçi	585,08	797	,73		
	Toplam	589,88	801			

Tablo 4 incelendiğinde, Anova testi sonucunda görüldüğü gibi öğretmenlerin mezun oldukları eğitim kurumları açısından 4., 32., 33., 34. ve 39. maddelerde anlamlı farklar bulunmuştur. "Proje, performans değerlendirme sonuçlarını en fazla 10 gün içerisinde açıklarım" (F=2,59, p<0.05), "Proje ve performans görevlerini değerlendirirken puanlama anahtarı (rubrikler) kullanırım" (F=5,42, p<0.05), "Öğrencilerimi değerlendirirken sadece yazılı yoklama, çoktan seçmeli vb. gibi geleneksel ölçme araçları kullanırım" (F=5,78, p<0.05), "Öğrencilerimi değerlendirirken portfolyo, akran değerlendirme, öz değerlendirme vb. alternatif ölçme yöntemlerini kullanırım" (F=5,50, p<0.05) ve "Bir projeyi verildiği dönem içerisinde değerlendiririm" (F=2,49, p<0.05) maddelerinde öğretmenlerin cevaplarının ortalamaları arasında anlamlı farklar çıkmıştır. Anlamlı çıkan farkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için çoklu karşılaştırma testlerinden yararlanılmıştır. 34. maddede, eğitim yüksekokulu mezunu öğretmenler ile eğitim fakültesi ve diğer fakülte mezunları arasında anlamlı farklar çıkmıştır. 4. maddede, proje ve performans değerlendirme sonuçlarını eğitim yüksekokulu mezunu öğretmenlerin eğitim fakültesi, eğitim enstitüsü ve fen edebiyat fakültesi mezunu olan öğretmenlere göre daha duyarlı olarak, yönetmeliğe uygun olarak, zamanında açıkladığı anlaşılmaktadır.

Tablo 5. Mezun Olunan Eğitim Kurumu Değişkeninin Öğretmenlerin Proje ve Performans Görevlerinin Sonuçlarına İlişkin Görüşlerini Etkilemesine Ait Bulgular

		Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P
Madde16	Gruplar Arası	5,23	4	1,31	1,70	,15
	Gruplar İçi	614,86	797	,77		
	Toplam	620,09	801			
Madde21	Gruplar Arası	1,86	4	,47	0,92	,45
	Gruplar İçi	404,70	797	,51		
	Toplam	406,56	801			
Madde22	Gruplar Arası	4,64	4	1,16	1,70	,15
	Gruplar İçi	543,47	797	,68		
	Toplam	548,11	801			
Madde24	Gruplar Arası	23,70	4	5,93	5,39	,00
	Gruplar İçi	876,35	797	1,10		
	Toplam	900,05	801			
Madde35	Gruplar Arası	11,96	4	2,99	2,61	,04
	Gruplar İçi	914,30	797	1,15		
	Toplam	926,25	801			
Madde36	Gruplar Arası	16,27	4	4,07	3,30	,01
	Gruplar İçi	981,67	797	1,23		
	Toplam	997,95	801			
Madde40	Gruplar Arası	9,26	4	2,32	1,78	,13
	Gruplar İçi	1035,62	797	1,30		

Toplam	1044,89	801
--------	---------	-----

Tablo 5'e bakıldığında, Anova testi sonucunda görüldüğü gibi öğretmenlerin mezun oldukları eğitim kurumları açısından 24., 35. ve 36. maddelerde anlamlı farklar bulunmuştur. "Veliler çocuklarına verilen proje ve performans görevlerini gereksiz bulmaktadır" (F=5,39, p<0.05), "Proje görevleri öğrenciler için yararlı olmaktadır" (F=2,61, p<0.05) ve "Performans görevleri öğrenciler için yararlı olmaktadır" (F=3,30, p<0.05) maddelerinde öğretmenlerin cevaplarının ortalamaları arasında anlamlı farklar ortaya çıkmıştır.

Anlamlı çıkan farkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için çoklu karşılaştırma testlerinden yararlanılmıştır. 24. maddede, eğitim yüksekokulu mezunu öğretmenlerin, eğitim fakültesi, fen-edebiyat fakültesi ve diğer fakülte mezunları arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. 36. maddede eğitim yüksekokulu mezunu öğretmenlerin eğitim fakültesi mezunu öğretmenler arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

Araştırmanın İkinci Amacına Yönelik Bulgular

Kıdem değişkeninin öğretmenlerin proje ve performans görevlerine ilişkin görüşlerini etkilemesine ait bulgular aşağıda verilmiştir.

Tablo 6. Kıdem Değişkeninin Öğretmenlerin Proje ve Performans Görevlerinin Belirlenme Sürecine İlişkin Görüşlerini Etkilemesine Ait Bulgular

		Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Madde1	Gruplar Arası	7,89	3	2,63	5,75	,00
	Gruplar İçi	364,65	798	,45		
	Toplam	372,54	801			
Madde2	Gruplar Arası	2,38	3	,79	1,72	,16
	Gruplar İçi	368,62	798	,46		
	Toplam	371,01	801			
Madde3	Gruplar Arası	5,75	3	1,92	2,10	,09
	Gruplar İçi	726,26	798	,91		
	Toplam	732,02	801			
Madde5	Gruplar Arası	1,79	3	,59	1,22	,29
	Gruplar İçi	389,43	798	,48		
	Toplam	391,23	801			
Madde8	Gruplar Arası	1,32	3	,44	,73	,52
	Gruplar İçi	476,27	798	,59		
	Toplam	477,59	801			
Madde11	Gruplar Arası	2,52	3	,84	1,56	,19
	Gruplar İçi	430,39	798	,53		
	Toplam	432,92	801			
Madde17	Gruplar Arası	1,32	3	,44	1,09	,35
	Gruplar İçi	321,14	798	,40		
	Toplam	322,46	801			
Madde18	Gruplar Arası	4,45	3	1,48	1,39	,24
	Gruplar İçi	850,54	798	1,06		
	Toplam	855,00	801			
Madde19	Gruplar Arası	31,09	3	10,36	9,37	,00
	Gruplar İçi	881,80	798	1,10		
	Toplam	912,89	801			
Madde23	Gruplar Arası	1,09	3	,36	,63	,59
	Gruplar İçi	458,02	798	,57		
	Toplam	459,11	801			
Madde30	Gruplar Arası	1,44	3	,48	1,09	,35
	Gruplar İçi	352,28	798	,44		
	Toplam	353,72	801			
Madde42	Gruplar Arası	4,71	3	1,57	3,34	,01

Gruplar İçi	374,88	798	,47
Toplam	379,60	801	

Tabloya bakıldığında, öğretmenlerin kıdemleri açısından 1., 19. ve 42. maddelerde anlamlı farklar bulunmuştur. "Proje performans görevlerini belirlerken öğrencilerin ilgilerini çekecek, onlarda merak uyandıracak konuları seçerim" (F=5,75, p<0.05), "Öğrencilerden gelecek derse hazırlık yapmaları için konuyla ilgili performans görevi hazırlamalarını isterim" (F=9,37, p<0.05) ve "Proje, performans konularının öğrencilerin duyuşsal gelişim özelliklerine uygun olmasına dikkat ederim" (F=3,34, p<0.05) maddelerinde öğretmenlerin cevaplarının ortalamaları arasında anlamlı farklar çıkmıştır.

Anlamlı çıkan farkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek çoklu karşılaştırma testlerinden yararlanılmıştır. 19. maddede 1- 5 yıl, 6-10 yıl ve 11-15 yıl arası kıdeme sahip olanlarla ile 16 yıl ve üzeri kıdeme sahip olanlar arasında anlamlı farklar bulunmuştur. 1. maddede ise 1-5 ile 11-15, 1-5 ile 16 ve üzeri ve 6-10 ile 16 ve üzeri kıdeme sahip olanlar arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Bu sonuca göre öğretmenlerin kıdemleri arttıkça proje ve performans görevlerini belirlerken öğrencilerin ilgi ve merak duygularını artıracak konuları seçmeye önem verdikleri sonucuna varılmıştır.

Tablo 7. Kıdem Değişkeninin Öğretmenlerin Proje ve Performans Görevlerinin Uygulama Sürecine İlişkin Görüşlerini Etkilemesine Ait Bulgular

		Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Madde6	Gruplar Arası	8,65	3	2,88	4,27	,00
	Gruplar İçi	538,85	798	,67		
	Toplam	547,50	801			
Madde7	Gruplar Arası	11,92	3	3,97	8,29	,00
	Gruplar İçi	382,43	798	,47		
	Toplam	394,36	801			
Madde9	Gruplar Arası	6,59	3	2,19	3,91	,00
	Gruplar İçi	447,68	798	,56		
	Toplam	454,27	801			
Madde10	Gruplar Arası	2,60	3	,86	1,67	,17
	Gruplar İçi	414,19	798	,51		
	Toplam	416,79	801			
Madde12	Gruplar Arası	9,39	3	3,13	3,22	,02
	Gruplar İçi	775,76	798	,97		
	Toplam	785,15	801			
Madde13	Gruplar Arası	1,47	3	,49	,76	,51
	Gruplar İçi	511,89	798	,64		
	Toplam	513,37	801			
Madde14	Gruplar Arası	4,32	3	1,44	1,82	,14
	Gruplar İçi	631,65	798	,79		
	Toplam	635,98	801			
Madde15	Gruplar Arası	,55	3	,18	,24	,86
	Gruplar İçi	587,25	798	,73		
	Toplam	587,80	801			
Madde20	Gruplar Arası	20,33	3	6,77	7,36	,00
	Gruplar İçi	734,66	798	,92		
	Toplam	755,00	801			
Madde26	Gruplar Arası	,76	3	,25	,68	,55
	Gruplar İçi	295,09	798	,37		
	Toplam	295,86	801			
Madde27	Gruplar Arası	5,74	3	1,91	3,15	,02
	Gruplar İçi	484,22	798	,60		
	Toplam	489,97	801			
Madde29	Gruplar Arası	33,91	3	11,30	13,52	,00
	Gruplar İçi	667,09	798	,83		

	Toplam	701,01	801			
Madde37	Gruplar Arası	9,31	3	3,10	3,35	,01
	Gruplar İçi	738,19	798	,92		
	Toplam	747,51	801			

Tabloya bakıldığında, öğretmenlerin mesleki kıdemleri açısından 6., 7., 9., 12., 20., 27., 29. ve 37. maddelerde anlamlı farklar bulunmuştur. "Öğrenciler proje, performans görevlerini yaparken, sürecin nasıl ilerlediğini gözlemlerim" (F=4,27, p<0.05), "Öğrencilerin proje, performans görevlerini yaparken kendilerini tanımalarını ve kendi yeteneklerini keşfetmelerini sağlarım" (F=8,29, p<0.05), "Öğrenciler proje, performans görevlerini yerine getirirken bir başkasından yardım almadan, kendi çabaları ile ürün elde etmelerine dikkat ederim" (F=3,91, p<0.05), "Proje, performans görevlerini öğrenciye sadece not vermek amacıyla kullanmam" (F=3,22, p<0.05), "Öğrencilerin performans görevlerinin belirli aşamalarını sınıfta yaparak, benimle ve arkadaşlarıyla paylaşmalarını sağlarım" (F=7,36, p<0.05), "Performans görevlerinde öğrencilerin bilgiyi internetten veya başka bir kaynaktan aynen aktarmamasına dikkat ederim" (F=3,15, p<0.05), "Öğrenciler proje, performans görevlerini yerine getirirken velilerin onlara rehberlik etmelerini sağlarım" (F=13,52 p<0.05) ve "Proje ve performans görevleriyle ilgili yayınlanan öğretmen kılavuz kitaplarından yararlanırım" (F=3,35, p<0.05) maddelerinde öğretmenlerin cevaplarının ortalamaları arasında anlamlı farklar çıkmıştır. Anlamlı çıkan farkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için çoklu karşılaştırma testlerinden yararlanılmıştır. 7. maddede 11-15 ve 16 yıl ve üzeri kıdeme sahip olanlar ile 1-5 yıl kıdeme sahip olanlar arasında ve 11-15 ve 16 yıl ve üzeri kıdeme sahip olanlar ile 6-10 yıl kıdeme sahip olanlar arasında anlamlı farklar bulunmuştur. 12. maddede ise 6-10 yıl ile 16 yıl ve üzeri kıdeme sahip olanlar arasında anlamlı fark ortaya çıkmıştır. 9. madde de kıdem azaldıkça öğretmenlerin öğrencilerden proje ve performans görevlerini kendilerinin yapmalarını istedikleri; 20. maddede kıdem arttıkça öğretmenlerin proje ve performans görevlerini öğrencilerin sınıfta yapmalarını istedikleri, 1-5 yıl kıdeme sahip olanların diğer kıdemlere sahip öğretmenlere göre bu istekte daha az buldukları; 29. madde de ise kıdem arttıkça öğretmenlerin velilerden öğrencilere rehberlik etmelerini istedikleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

Tablo 8. Kıdem Değişkeninin Öğretmenlerin Proje ve Performans Görevlerinin Değerlendirme Sürecine İlişkin Görüşlerini Etkilemesine Ait Bulgular

		Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Madde4	Gruplar Arası	5,21	3	1,73	1,57	,19
	Gruplar İçi	882,35	798	1,10		
	Toplam	887,56	801			
Madde25	Gruplar Arası	33,22	3	11,07	12,20	,00
	Gruplar İçi	724,36	798	,90		
	Toplam	757,58	801			
Madde28	Gruplar Arası	9,70	3	3,23	3,70	,01
	Gruplar İçi	696,32	798	,87		
	Toplam	706,03	801			
Madde31	Gruplar Arası	5,73	3	1,91	3,64	,01
	Gruplar İçi	418,34	798	,52		
	Toplam	424,08	801			
Madde32	Gruplar Arası	25,15	3	8,38	10,01	,00
	Gruplar İçi	667,87	798	,83		
	Toplam	693,02	801			
Madde33	Gruplar Arası	3,24	3	1,08	1,17	,10
	Gruplar İçi	1326,56	798	1,66		
	Toplam	1332,80	801			
Madde34	Gruplar Arası	15,34	3	5,11	5,49	,00
	Gruplar İçi	742,42	798	,93		
	Toplam	757,77	801			
Madde38	Gruplar Arası	4,42	3	1,47	1,47	,22
	Gruplar İçi	797,52	798	,99		
	Toplam	801,95	801			
Madde39	Gruplar Arası	3,08	3	1,02	2,13	,09

	Gruplar İçi	385,35	798	,48		
	Toplam	388,43	801			
Madde41	Gruplar Arası	3,17	3	1,05	1,44	,23
	Gruplar İçi	586,70	798	,73		
	Toplam	589,87	801			

Yukarıdaki tabloya bakıldığında, öğretmenlerin mesleki kıdemleri açısından 25., 28., 31., 32., 34. ve 39. maddelerde anlamlı farklar bulunmuştur. "Proje ve performans görevlerini değerlendirirken kullandığım derecelere ölçeklerini öğrencilerle paylaşırım" (F=12,20, p<0.05), "Proje ve performans görevlerini değerlendirdikten sonra öğrencilere tekrar iade eder, ders yılı sonuna kadar saklamalarını isterim" (F=3,70, p<0.05), "Proje, performans görevlerini değerlendirirken elde edilen ürün kadar sürecin de değerlendirilmesini sağlarım" (F=3,64, p<0.05), "Proje ve performans görevlerini değerlendirirken puanlama anahtarı (rubrikler) kullanırım" (F=10,01, p<0.05), "Öğrencilerimi değerlendirirken portfolyo, akran değerlendirme, öz değerlendirme vb. alternatif ölçme yöntemlerini kullanırım" (F=5,49, p<0.05) ve "Bir projeyi verildiği dönem içerisinde değerlendiririm" (F=2,13, p<0.05) maddelerinde öğretmenlerin cevaplarının ortalamaları arasında anlamlı farklar çıkmıştır.

Anlamlı çıkan farkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için çoklu karşılaştırma testlerinden yararlanılmıştır. 34. maddede 1-5 yıl ve 6-10 yıl ile 16 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip olanlar arasında anlamlı farklar bulunmuştur. 25., 28. ve 32. maddelerde 1-5 yıl arası mesleki kıdeme sahip olan öğretmenlerin proje ve performans görevlerini değerlendirirken diğer mesleki kıdeme sahip öğretmenlere göre derecelere ölçeklerini daha az kullandıkları, bu ölçekleri hazırlarken öğrencilerle birlikte daha az çalıştıkları ve hazırlanan ödevleri öğrencilere geri iade edip saklamalarını daha az istedikleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

Tablo 9. Kıdem Değişkeninin Öğretmenlerin Proje ve Performans Görevlerinin Sonuçlarına İlişkin Görüşlerini Etkilemesine Ait Bulgular

		Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Madde16	Gruplar Arası	1,80	3	,60	,77	,50
	Gruplar İçi	618,28	798	,77		
	Toplam	620,09	801			
Madde21	Gruplar Arası	,29	3	,09	,19	,90
	Gruplar İçi	406,27	798	,50		
	Toplam	406,56	801			
Madde22	Gruplar Arası	1,74	3	,58	,71	,60
	Gruplar İçi	546,36	798	,68		
	Toplam	548,11	801			
Madde24	Gruplar Arası	10,05	3	3,35	3,00	,03
	Gruplar İçi	890,00	798	1,11		
	Toplam	900,05	801			
Madde35	Gruplar Arası	,22	3	,07	,06	,97
	Gruplar İçi	926,03	798	1,16		
	Toplam	926,25	801			
Madde36	Gruplar Arası	1,31	3	,43	,35	,78
	Gruplar İçi	996,62	798	1,24		
	Toplam	997,94	801			
Madde40	Gruplar Arası	15,36	3	5,12	3,96	,00
	Gruplar İçi	1029,52	798	1,29		
	Toplam	1044,88	801			

Tabloya bakıldığında, öğretmenlerin kıdemleri açısından 24. ve 40. maddelerde anlamlı farklar bulunmuştur. Anlamlı çıkan farkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için çoklu karşılaştırma testlerinden yararlanılmıştır. 40. maddede 1-5 yıl kıdeme sahip öğretmenlerin diğer kıdemlere sahip öğretmenlere göre proje ve performans görevlerinin sayısını fazla buldukları sonucuna ulaşılmıştır. Mesleki kıdem azaldıkça

öğretmenlerin proje ve performans görevlerini uygulamakta zorlandıkları, bu nedenle de bu görevleri fazla ve gereksiz buldukları düşünülmektedir.

Araştırmanın Üçüncü Amacına Yönelik Bulgular

Branş değişkeninin öğretmenlerin proje ve performans görevlerine ilişkin görüşlerini etkilemesine ait bulgular aşağıda verilmiştir.

Tablo 10. Branş Değişkeninin Öğretmenlerin Proje ve Performans Görevlerinin Belirlenme Sürecine İlişkin Görüşlerini Etkilemesine Ait Bulgular

		Kareler Toplam	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Madde1	Gruplar Arası	7,60	9	,84	1,83	,05
	Gruplar İçi	364,93	792	,46		
	Toplam	372,54	801			
Madde2	Gruplar Arası	10,22	9	1,13	2,49	,00
	Gruplar İçi	360,79	792	,45		
	Toplam	371,01	801			
Madde3	Gruplar Arası	17,89	9	1,98	2,20	,02
	Gruplar İçi	714,12	792	,90		
	Toplam	732,02	801			
Madde5	Gruplar Arası	12,30	9	1,36	2,85	,00
	Gruplar İçi	378,92	792	,47		
	Toplam	391,23	801			
Madde8	Gruplar Arası	14,55	9	1,61	2,76	,00
	Gruplar İçi	463,04	792	,58		
	Toplam	477,59	801			
Madde11	Gruplar Arası	6,22	9	,69	1,28	,24
	Gruplar İçi	426,70	792	,53		
	Toplam	432,92	801			
Madde17	Gruplar Arası	5,11	9	,56	1,41	,17
	Gruplar İçi	317,34	792	,40		
	Toplam	322,46	801			
Madde18	Gruplar Arası	20,58	9	2,28	2,17	,02
	Gruplar İçi	834,41	792	1,05		
	Toplam	855,00	801			
Madde19	Gruplar Arası	15,79	9	1,75	1,54	,12
	Gruplar İçi	897,10	792	1,13		
	Toplam	912,89	801			
Madde23	Gruplar Arası	13,10	9	1,45	1,58	,09
	Gruplar İçi	446,00	792	,56		
	Toplam	459,11	801			
Madde30	Gruplar Arası	7,41	9	,82	1,88	,05
	Gruplar İçi	346,31	792	,43		
	Toplam	353,72	801			
Madde42	Gruplar Arası	9,54	9	1,06	2,26	,01
	Gruplar İçi	370,06	792	,46		
	Toplam	379,60	801			

Tablo 14 incelendiğinde, öğretmenlerin branşları açısından 2., 3., 5., 8., 18. ve 42. maddelerde anlamlı farklar bulunmuştur. "Performans konularını öğrencilerin öğrenme eksikliklerini gidermesini sağlayacak şekilde seçerim" (F=2,49, p<0.05), "Proje, performans konularını öğrencilere dağıtırken hep aynı konuları vermemeye dikkat ederim" (F=2,20, p<0.05), "Proje, performans araştırmalarının öğrenciye maddi olarak bir yük getirmemesine dikkat ederim" (F=2,85, p<0.05), "Proje, performans görevlerini belirlerken öğrencilerin üst düzey gelişmelerini sağlayabilecek konuları seçerim" (F=2,76, p<0.05), "Her dersin sonunda öğrencilerden

konuyu daha iyi pekiştirmeleri için performans ödevi hazırlamalarını isterim" (F=2,17, p<0.05) ve *"Proje, performans konularının öğrencilerin duyuşsal gelişim özelliklerine uygun olmasına dikkat ederim"* (F=2,26, p<0.05) maddelerinde öğretmenlerin cevaplarının ortalamaları arasında anlamlı farklar çıkmıştır. Anlamlı çıkan farkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için çoklu karşılaştırma testlerinden yararlanılmıştır. 2. maddede, Sosyal Bilgiler öğretmenleri ile Türkçe, Resim-İş, Müzik ve İngilizce öğretmenleri arasında anlamlı farklar bulunmuştur. Madde 18'e bakıldığında, fen bilgisi öğretmenleri ile matematik öğretmenleri arasında anlamlı farklılık çıkmıştır. Madde 42'de ise, sosyal bilgiler ile İngilizce öğretmenleri arasında anlamlı fark bulunmuştur. 3. maddeye bakıldığında, İngilizce öğretmenlerinin diğer branş öğretmenlerine göre proje ve performans konularını dağıtırken hep aynı konuları vermemeye özen gösterdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 11. Branş Değişkeninin Öğretmenlerin Proje ve Performans Görevlerinin Uygulama Sürecine İlişkin Görüşlerini Etkilemesine Ait Bulgular

		Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Madde6	Gruplar Arası	5,81	9	,65	,94	,48
	Gruplar İçi	541,68	792	,68		
	Toplam	547,50	801			
Madde7	Gruplar Arası	6,89	9	,77	1,56	,12
	Gruplar İçi	387,46	792	,49		
	Toplam	394,36	801			
Madde9	Gruplar Arası	12,73	9	1,42	2,53	,00
	Gruplar İçi	441,54	792	,56		
	Toplam	454,27	801			
Madde10	Gruplar Arası	5,79	9	,64	1,24	,26
	Gruplar İçi	411,00	792	,52		
	Toplam	416,79	801			
Madde12	Gruplar Arası	19,84	9	2,20	2,28	,01
	Gruplar İçi	765,31	792	,97		
	Toplam	785,15	801			
Madde13	Gruplar Arası	7,96	9	,89	1,38	,19
	Gruplar İçi	505,41	792	,64		
	Toplam	513,37	801			
Madde14	Gruplar Arası	31,56	9	3,51	4,59	,00
	Gruplar İçi	604,41	792	,76		
	Toplam	635,98	801			
Madde15	Gruplar Arası	8,62	9	,96	1,31	,22
	Gruplar İçi	579,17	792	,73		
	Toplam	587,80	801			
Madde20	Gruplar Arası	56,33	9	6,26	7,09	,00
	Gruplar İçi	698,67	792	,88		
	Toplam	755,00	801			
Madde26	Gruplar Arası	8,52	9	,95	2,60	,00
	Gruplar İçi	287,34	792	,36		
	Toplam	295,86	801			
Madde27	Gruplar Arası	15,13	9	1,68	2,80	,00
	Gruplar İçi	474,84	792	,60		
	Toplam	489,98	801			
Madde29	Gruplar Arası	16,87	9	1,88	2,17	,02
	Gruplar İçi	684,15	792	,86		
	Toplam	701,02	801			
Madde37	Gruplar Arası	36,96	9	4,11	4,57	,00
	Gruplar İçi	710,55	792	,90		
	Toplam	747,51	801			

Tabloya bakıldığında, Anova testi sonucunda görüldüğü gibi öğretmenlerin branşları açısından 9., 12., 14., 20., 26., 27., 29. ve 37. maddelerde anlamlı farklar bulunmuştur. "Öğrenciler proje, performans görevlerini yerine getirirken bir başkasından yardım almadan, kendi çabaları ile ürün elde etmelerine dikkat ederim" (F=2,53, p<0.05), "Proje, performans görevlerini öğrenciye sadece not vermek amacıyla kullanmam" (F=2,28, p<0.05), "Proje görevlerinde öğrencilerden konu ile ilgili poster, afiş hazırlamalarını isterim" (F=4,59, p<0.05), "Öğrencilerin performans görevlerinin belirli aşamalarını sınıfta yaparak, benimle ve arkadaşlarıyla paylaşmalarını sağlarım" (F=7,09, p<0.05), "Proje ve performans görevlerini dağıtırken öğrencilere nasıl hazırlayacakları konusunda gerekli açıklamaları yaparım" (F=2,60, p<0.05), "Performans görevlerinde öğrencilerin bilgiyi internetten veya başka bir kaynaktan aynen aktarmamasına dikkat ederim" (F=2,80, p<0.05), "Öğrenciler proje, performans görevlerini yerine getirirken velilerin onlara rehberlik etmelerini sağlarım" (F=2,17, p<0.05) ve "Proje ve performans görevleriyle ilgili yayınlanan öğretmen kılavuz kitaplarından yararlanırım" (F=4,57, p<0.05) maddelerinde öğretmenlerin cevaplarının ortalamaları arasında anlamlı farklar çıkmıştır.

Anlamlı çıkan farkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için çoklu karşılaştırma testlerinden yararlanılmıştır. 12. maddede, din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmenleri ile matematik öğretmenleri arasında anlamlı fark bulunmuştur. 27. madde de ise, fen bilgisi ile Türkçe, müzik ve İngilizce öğretmenleri arasında anlamlı fark bulunmuştur. Aynı maddede Türkçe öğretmenleri ile sosyal bilgiler, beden eğitimi ve resim öğretmenleri arasında da fark bulunmuştur. 9. maddede, İngilizce öğretmenlerinin öğrencilerin proje ve performans görevlerini yaparken kendi çabalarıyla ürün elde etmelerine diğer branşlardaki öğretmenlere göre daha fazla dikkat ettikleri sonucuna ulaşılabilir.

Tablo 12. Branş Değişkeninin Öğretmenlerin Proje ve Performans Görevlerinin Değerlendirme Sürecine İlişkin Görüşlerini Etkilemesine Ait Bulgular

		Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Madde4	Gruplar Arası	8,83	9	,98	,88	,54
	Gruplar İçi	878,74	792	1,11		
	Toplam	887,56	801			
Madde25	Gruplar Arası	12,48	9	1,39	1,47	,15
	Gruplar İçi	745,11	792	,94		
	Toplam	757,59	801			
Madde28	Gruplar Arası	16,82	9	1,87	1,65	,11
	Gruplar İçi	689,21	792	,87		
	Toplam	706,04	801			
Madde31	Gruplar Arası	9,12	9	1,01	1,93	,04
	Gruplar İçi	414,96	792	,52		
	Toplam	424,08	801			
Madde32	Gruplar Arası	16,60	9	1,85	1,69	,10
	Gruplar İçi	676,43	792	,85		
	Toplam	693,03	801			
Madde33	Gruplar Arası	56,59	9	6,29	3,90	,00
	Gruplar İçi	1276,22	792	1,61		
	Toplam	1332,81	801			
Madde34	Gruplar Arası	15,03	9	1,67	1,78	,07
	Gruplar İçi	742,74	792	,94		
	Toplam	757,78	801			
Madde38	Gruplar Arası	27,90	9	3,10	3,17	,00
	Gruplar İçi	774,06	792	,98		
	Toplam	801,96	801			
Madde39	Gruplar Arası	12,33	9	1,37	2,88	,00
	Gruplar İçi	376,11	792	,48		
	Toplam	388,44	801			
Madde41	Gruplar Arası	12,95	9	1,44	1,98	,04
	Gruplar İçi	576,92	792	,73		
	Toplam	589,88	801			

Tablo 12'ye bakıldığında, Anova testi sonucunda görüldüğü gibi öğretmenlerin branşları açısından 31., 33., 38., 39. ve 41. maddelerde anlamlı farklar bulunmuştur. "Proje, performans görevlerini değerlendirirken elde edilen ürün kadar sürecin de değerlendirilmesini sağlarım" (F=1,93, p<0.05), "Öğrencilerimi değerlendirirken sadece yazılı yoklama, çoktan seçmeli vb. gibi geleneksel ölçme araçları kullanırım" (F=3,90, p<0.05), "Proje ve performans görevlerini değerlendirirken kullandığım dereceleme ölçeklerini bir yıl saklarım" (F=3,17, p<0.05), "Bir projeyi verildiği dönem içerisinde değerlendiririm" (F=2,88, p<0.05) ve "Proje ve performans görevlerini değerlendirirken kullandığım dereceleme ölçeğinin ölçütlerini kitaplardan aynen almayıp, öğrencilerin seviyesine göre yeniden düzenlerim" (F=1,98, p<0.05) maddelerinde öğretmenlerin cevaplarının ortalamaları arasında anlamlı farklar çıkmıştır.

Anlamlı çıkan farkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için çoklu karşılaştırma testlerinden yararlanılmıştır. 31. maddede, bilişim teknolojileri öğretmenleri ile din kültürü öğretmenleri arasında anlamlı fark ortaya çıkmıştır. Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin, din kültürü öğretmenlerinden daha fazla olarak, süreci ürünle birlikte değerlendirdikleri sonucuna ulaşılmıştır. 38. madde de ise, Türkçe öğretmenlerinin proje ve performans görevlerini değerlendirirken kullandıkları dereceleme ölçeklerini resim-iş ve beden eğitimi öğretmenlerinden daha uzun süre sakladıkları sonucuna ulaşılmıştır. 39. maddede, İngilizce öğretmenlerinin verilen projeleri verildiği dönem içerisinde değerlendirmeyi diğer branşlara göre daha fazla önemsendiği düşünülmektedir. 41. madde de ise, müzik öğretmenlerinin proje ve performans görevlerini değerlendirirken kullandıkları dereceleme ölçeklerini hazırlarken fen bilgisi ve Türkçe öğretmenlerine göre daha fazla dikkat ettikleri, kitaplardan aynen almadıkları, öğrencilerinin yetenekleri doğrultusunda değiştirdikleri sonucuna ulaşılabılır.

Tablo 13. Branş Değişkeninin Öğretmenlerin Proje ve Performans Görevlerinin Sonuçlarına İlişkin Görüşlerini Etkilemesine Ait Bulgular

		Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Madde16	Gruplar Arası	20,85	9	2,32	3,06	,00
	Gruplar İçi	599,24	792	,76		
	Toplam	620,09	801			
Madde21	Gruplar Arası	16,46	9	1,83	3,71	,00
	Gruplar İçi	390,11	792	,49		
	Toplam	406,56	801			
Madde22	Gruplar Arası	11,12	9	1,24	1,82	,06
	Gruplar İçi	536,99	792	,68		
	Toplam	548,11	801			
Madde24	Gruplar Arası	12,30	9	1,37	1,22	,28
	Gruplar İçi	887,75	792	1,12		
	Toplam	900,05	801			
Madde35	Gruplar Arası	16,38	9	1,82	1,59	,12
	Gruplar İçi	909,87	792	1,15		
	Toplam	926,25	801			
Madde36	Gruplar Arası	13,34	9	1,48	1,19	,30
	Gruplar İçi	984,61	792	1,24		
	Toplam	997,95	801			
Madde40	Gruplar Arası	11,90	9	1,32	1,01	,43
	Gruplar İçi	1032,99	792	1,30		
	Toplam	1044,89	801			

Tabloyu incelediğimizde, 16. ve 21. maddelerde anlamlı farklar olduğu anlaşılmaktadır. "Öğrencilerin hazırladıkları projelerden başarılı bulduklarının sergilenmesini sağlarım" (F=3,06, p<0.05) ve "Öğrencilerin hazırladıkları projelerin sergilenmesi onları motive eder" (F=3,71, p<0.05) maddelerinde öğretmenlerin cevaplarının ortalamaları arasında anlamlı farklar çıkmıştır.

16. maddede, müzik öğretmenlerinin, öğrencilerin projelerinden başarılı bulduklarının sergilenmesine diğer branşlardan daha fazla önem verdikleri görülmektedir. 21. madde de ise, bilişim teknolojileri öğretmenlerinin diğer branşlardaki öğretmenlere göre proje görevlerinin sergilenmesinin öğrencileri motive edeceğini daha fazla düşündükleri görülmektedir.

Araştırmanın Dördüncü Amacına Yönelik Bulgular

Hizmet içi eğitim alma durumu değişkenine göre öğretmenlerin proje ve performans görevlerinin belirlenme sürecine, uygulama sürecine, değerlendirme sürecine ve sonuçlarına ilişkin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Tablo 14. Proje ve Performans Görevleri İle İlgili Hizmet İçi Eğitim Alma Durumu Değişkeninin Öğretmenlerin Proje ve Performans Görevlerinin Belirlenme Sürecine İlişkin Görüşlerini Etkilemesine Ait Bulgular

	Hizmet İçi Eğitim	N	$\bar{X}$	SS	t	P
Madde1	Evet	314	4,38	,65	3,53	,00
	Hayır	488	4,21	,69		
Madde2	Evet	314	1,68	,69	-2,11	,04
	Hayır	488	1,78	,67		
Madde3	Evet	314	4,15	,96	1,26	,21
	Hayır	488	4,07	,95		
Madde5	Evet	314	4,41	,71	-0,37	,71
	Hayır	488	4,43	,69		
Madde8	Evet	314	4,05	,80	2,16	,03
	Hayır	488	3,93	,75		
Madde11	Evet	314	4,21	,73	1,49	,14
	Hayır	488	4,13	,74		
Madde17	Evet	314	4,26	,64	2,03	,04
	Hayır	488	4,17	,63		
Madde18	Evet	314	2,55	1,02	-2,74	,01
	Hayır	488	2,76	1,03		
Madde19	Evet	314	2,68	1,04	-1,24	,22
	Hayır	488	2,77	1,09		
Madde23	Evet	314	4,28	,77	1,98	,05
	Hayır	488	4,17	,74		
Madde30	Evet	314	4,27	,74	-0,83	,41
	Hayır	488	4,31	,61		
Madde42	Evet	314	4,23	,72	0,16	,87
	Hayır	488	4,22	,67		

Tablodaki veriler incelendiğinde, öğretmenlerin proje ve performans görevlerinin belirlenme sürecine ilişkin görüşlerinde 1., 2., 8., 17. ve 18. maddelerin ortalamalarında hizmet içi eğitim alma durumları açısından anlamlı farklar görülmüştür. "Proje performans görevlerini belirlerken öğrencilerin ilgilerini çekecek, onlarda merak uyandıracak konuları seçerim" ($\bar{X}$ Evet = 4,38, $\bar{X}$ Hayır = 4,21, $t=3,53$, $p<0.05$), "Performans konularını öğrencilerin öğrenme eksikliklerini gidermesini sağlayacak şekilde seçerim" ($\bar{X}$ Evet = 1,68, $\bar{X}$ Hayır = 1,78, $t=-2,11$, $p<0.05$), "Proje, performans görevlerini belirlerken öğrencilerin üst düzey gelişmelerini sağlayabilecek konuları seçerim" ($\bar{X}$ Evet = 4,05, $\bar{X}$ Hayır = 3,93, $t=2,16$, $p<0.05$), "Proje ve performans görevlerini belirlerken öğrencilerin yaratıcı düşünme yeteneklerini geliştirebilecek konuları seçerim" ($\bar{X}$ Evet = 4,26, $\bar{X}$ Hayır = 4,17, $t=2,03$, $p<0.05$) ve "Her dersin sonunda öğrencilerden konuyu daha iyi pekiştirmeleri için performans ödevi hazırlamalarını isterim" ($\bar{X}$ Evet = 2,55, $\bar{X}$ Hayır = 2,76, $t=-2,74$, $p<0.05$) maddelerinde ortalamalar arasında gözlenen farkların anlamlı olduğu bağımsız gruplar t testi ile belirlenmiştir.

Tablo 15. Proje ve Performans Görevleri İle İlgili Hizmet İçi Eğitim Alma Durumu Değişkeninin Öğretmenlerin Proje ve Performans Görevlerinin Uygulama Sürecine İlişkin Görüşlerini Etkilemesine Ait Bulgular

	Hizmet İçi Eğitim	N	$\bar{X}$	SS	t	p
Madde6	Evet	314	4,10	,86	2,12	,03

	Hayır	488	3,98	,80		
Madde7	Evet	314	4,13	,66	1,95	,05
	Hayır	488	4,03	,73		
Madde9	Evet	314	4,16	,76	,16	,87
	Hayır	488	4,17	,75		
Madde10	Evet	314	4,19	,71	3,05	,00
	Hayır	488	4,03	,72		
Madde12	Evet	314	4,07	1,02	,86	,39
	Hayır	488	4,01	,97		
Madde13	Evet	314	4,27	,76	1,37	,17
	Hayır	488	4,19	,82		
Madde14	Evet	314	4,03	,86	,52	,60
	Hayır	488	3,99	,91		
Madde15	Evet	314	4,03	,85	2,24	,03
	Hayır	488	3,89	,86		
Madde20	Evet	314	3,77	,97	2,17	,03
	Hayır	488	3,62	,97		
Madde26	Evet	314	4,62	,61	1,56	,12
	Hayır	488	4,55	,60		
Madde27	Evet	314	4,41	,75	,87	,39
	Hayır	488	4,46	,80		
Madde29	Evet	314	3,68	,97	,62	,53
	Hayır	488	3,64	,92		
Madde37	Evet	314	4,03	,96	2,37	,02
	Hayır	488	3,86	,97		

Tabloya bakıldığında, öğretmenlerin proje ve performans görevlerinin uygulama sürecine ilişkin görüşlerinde 6., 10., 15., 20. ve 37. maddelerin ortalamalarında hizmet içi eğitim alma durumları açısından anlamlı farklar görülmüştür. "Öğrenciler proje, performans görevlerini yaparken, sürecin nasıl ilerlediğini gözlemlerim" ($\bar{X}$ Evet = 4,10, $\bar{X}$ Hayır = 3,98, $t=2,12$, $p<0.05$), "Öğrencilerin proje hazırlarken bilimsel yöntem ve tekniklerden yararlanmalarını sağlarım" ($\bar{X}$ Evet = 4,19, $\bar{X}$ Hayır = 4,03, $t=3,05$, $p<0.05$), "Proje veya performans etkinliklerinde öğrencilerin grupla çalışma alışkanlığı kazanmalarına önem veririm" ($\bar{X}$ Evet = 4,03, $\bar{X}$ Hayır = 3,89, $t=2,24$, $p<0.05$), "Öğrencilerin performans görevlerinin belirli aşamalarını sınıfta yaparak, benimle ve arkadaşlarıyla paylaşmalarını sağlarım" ($\bar{X}$ Evet = 3,77, $\bar{X}$ Hayır = 3,62, $t=2,17$, $p<0.05$) ve "Proje ve performans görevleriyle ilgili yayınlanan öğretmen kılavuz kitaplarından yararlanırım" ($\bar{X}$ Evet = 4,03, $\bar{X}$ Hayır = 3,86, $t=2,37$, $p<0.05$) maddelerinde ortalamalar arasında gözlenen farkların anlamlı olduğu belirlenmiştir.

Tablo 16. Proje ve Performans Görevleri İle İlgili Hizmet İçi Eğitim Alma Durumu Değişkeninin Öğretmenlerin Proje ve Performans Görevlerinin Değerlendirme Sürecine İlişkin Görüşlerini Etkilemesine Ait Bulgular

	Hizmet İçi Eğitim	N	$\bar{X}$	SS	t	p
Madde4	Evet	314	3,98	,94	3,38	,00
	Hayır	488	3,73	1,11		
Madde25	Evet	314	4,17	,92	2,75	,01
	Hayır	488	3,98	1,00		
Madde28	Evet	314	4,29	,87	1,30	,20
	Hayır	488	4,20	,98		
Madde31	Evet	314	4,20	,75	,14	,89
	Hayır	488	4,20	,72		
Madde32	Evet	314	4,18	,87	1,41	,16
	Hayır	488	4,09	,96		
Madde33	Evet	314	2,90	1,35	2,01	,05

	Hayır	488	2,72	1,25		
Madde34	Evet	314	3,82	,93	3,61	,00
	Hayır	488	3,57	,99		
Madde38	Evet	314	4,09	,91	2,20	,03
	Hayır	488	3,93	1,05		
Madde39	Evet	314	4,50	,70	,39	,70
	Hayır	488	4,52	,69		
Madde41	Evet	314	3,95	,94	-1,68	,09
	Hayır	488	4,05	,80		

Tablodaki veriler incelendiğinde, öğretmenlerin proje ve performans görevlerinin değerlendirme sürecine ilişkin görüşlerinde 4., 25., 34 ve 38 maddelerde hizmet içi eğitim alma durumları açısından anlamlı farklar görülmüştür. "Proje, performans değerlendirme sonuçlarını en fazla 10 gün içerisinde açıklamam" ($\bar{X}$ Evet = 3,98, $\bar{X}$ Hayır = 3,73, $t=3,38$, $p<0.05$), "Öğrencilerimi değerlendirirken portfolyo, akran değerlendirme, öz değerlendirme vb. alternatif ölçme yöntemlerini kullanırım" ($\bar{X}$ Evet = 3,82, $\bar{X}$ Hayır = 3,57, $t=3,61$, $p<0.05$), "Proje ve performans görevlerini değerlendirirken kullandığım dereceleme ölçeklerini öğrencilerle paylaşıyorum" ($\bar{X}$ Evet = 4,17, $\bar{X}$ Hayır = 3,98, $t=2,75$, $p<0.05$) ve "Proje ve performans görevlerini değerlendirirken kullandığım dereceleme ölçeklerini bir yıl saklarım" ($\bar{X}$ Evet = 4,09, $\bar{X}$ Hayır = 3,93, $t=2,20$, $p<0.05$) maddelerinde ortalamalar arasında gözlenen farkların anlamlı olduğu belirlenmiştir.

Tablo 17. Proje ve Performans Görevleri İle İlgili Hizmet İçi Eğitim Alma Durumu Değişkeninin Öğretmenlerin Proje ve Performans Görevlerinin Sonuçlarına İlişkin Görüşlerini Etkilemesine Ait Bulgular

	Hizmet İçi Eğitim	N	$\bar{X}$	SS	t	p
Madde16	Evet	314	4,07	,86	,01	1,00
	Hayır	488	4,07	,89		
Madde21	Evet	314	4,42	,74	,20	,84
	Hayır	488	4,41	,69		
Madde22	Evet	314	4,28	,85	,71	,48
	Hayır	488	4,24	,81		
Madde24	Evet	314	2,45	1,07	0,65	,51
	Hayır	488	2,50	1,05		
Madde35	Evet	314	3,96	1,01	2,84	,01
	Hayır	488	3,74	1,11		
Madde36	Evet	314	3,86	1,10	,96	,34
	Hayır	488	3,78	1,12		
Madde40	Evet	314	2,25	1,19	0,69	,49
	Hayır	488	2,31	1,11		

Tablo incelendiğinde, öğretmenlerin proje ve performans görevlerinin sonuçlarına ilişkin görüşlerinde hizmet içi eğitim alma durumları açısından sadece 35. maddede anlamlı fark görülmüştür. "Proje görevleri öğrenciler için yararlı olmaktadır" ($\bar{X}$ Evet = 3,96, $\bar{X}$ Hayır = 3,74, $t=2,84$, $p<0.05$) maddesinde ortalamalar arasında gözlenen farkın anlamlı olduğu belirlenmiştir.

Hizmet içi eğitim alan öğretmenler, proje ve performans görevlerinin öğrenciler için daha yararlı olduğuna, hizmet içi eğitim almayan öğretmenlere göre daha fazla inanmaktadırlar. Hizmet içi verilen eğitimlerin proje ve performans görevlerinin öğrenciler için önemini öğretmenlere iyi bir şekilde benimsettiği düşünülmektedir.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, ilköğretim ikinci kademedeki uygulanan proje ve performans görevlerinin etkililiğine ilişkin öğretmen görüşlerinde çeşitli değişkenler açısından anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Araştırma sonuçlarına kıdem açısından bakıldığında öğretmenlerin mesleki kıdemleri arttıkça proje ve performans görevlerini belirlerken öğrencilerin ilgi ve merak duygularını artıracak konuları seçmeye ve kendilerini keşfetmelerine daha fazla önem verdikleri, velilerden öğrencilere rehberlik

etmelerini istedikleri ve daha fazla alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullandıkları sonucuna varılmıştır. Öğretmenlerin kıdemleri azaldıkça öğrencilerden proje ve performans görevlerini kendilerinin yapmalarını istedikleri, bir dönem boyunca programda yer alan proje ve performans görevlerinin sayısını fazla buldukları, velilerin de bu görevleri gereksiz bulduklarını düşündükleri ortaya çıkmıştır. Proje ve performans görevlerinin daha etkili yürütülebilmesi için her öğrenciye proje ödevinin verilmemesi gönüllü ve üstesinden gelebilecek öğrencilerin desteklenmesi gerekmektedir. Bulguları destekleyecek şekilde Oğuz (2008) "Matematik Dersi Performans Görevlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri" adlı araştırmasında, ilköğretim matematik öğretmenlerinin performans görevlerine ilişkin görüşleri ile bu görüşlerin cinsiyet, kıdem, mezun olunan kurum ve performans görevleriyle ilgili eğitim alma durumu değişkenleri açısından farklılaşım farklılaşmadığını ortaya çıkarmaya çalışmıştır. Araştırmanın sonunda, öğretmenlerin performans görevlerine ilişkin görüşleri arasında cinsiyet, kıdem, mezun olunan kurum ve performans görevleri ile ilgili eğitim alma durumu değişkenlerine göre benzer şekilde anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Araştırma sonuçlarına branş açısından bakıldığında sosyal bilgiler ve din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmenlerinin performans görevlerini Türkçe, resim-iş, müzik ve İngilizce öğretmenlerine göre öğrencilerin öğrenme eksikliklerini gidermek amacıyla daha çok kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Matematik öğretmenlerinin fen bilgisi öğretmenlerinden farklı olarak performans görevlerini işlenen konuları pekiştirmek amacıyla kullandıkları; İngilizce öğretmenlerinin proje ve performans görevlerini belirlerken öğrencilerin duyuşsal gelişim özelliklerini sosyal bilgiler öğretmenlerine göre daha fazla önem verdikleri ortaya çıkmıştır. İngilizce öğretmenlerinin diğer branş öğretmenlerine göre proje ve performans konularını dağıtırken hep aynı konuları vermeye özen gösterdikleri, bilişim teknolojileri öğretmenlerinin ise bunun tam aksi şekilde davrandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Din kültürü öğretmenlerinin matematik öğretmenlerine göre proje ve performans görevlerini sadece öğrencilere not vermek amacıyla kullanmadıkları; fen bilgisi öğretmenlerinin Türkçe, müzik ve İngilizce öğretmenlerine göre, performans görevlerinin internetten veya başka kaynaklardan aynen aktarılmasına daha az dikkat ettikleri; İngilizce öğretmenlerinin öğrencilerin proje ve performans görevlerini yaparken kendi çabalarıyla ürün elde etmelerine dikkat ettikleri, sosyal bilgiler ve resim-iş öğretmenlerinin bu durumu göz ardı ettikleri sonucu ortaya çıkmıştır. Başta bilişim teknolojileri öğretmenleri olmak üzere, derslerini pratik olarak işleyen öğretmenlerin proje görevlerinin sergilenmesinin öğrencileri motive edeceğini düşündükleri sonuçlarına ulaşılmıştır. Bazı branşların proje ve performans görevlerini yapmaya daha uygun olduğu için özellikle pratik derslerde performans ve proje görevlerinin uygulanması gerektiği söylenebilir. Ancak Arslan, Kaymakçı ve Arslan (2009)'ın yaptığı "Alternatif Ölçme-Değerlendirme Etkinliklerinde Karşılaşılan Problemler: Fen ve Teknoloji Öğretmenleri Örneği" adlı, toplam 10 Fen ve Teknoloji öğretmenin katıldığı araştırmanın bulgularında öğretmenlerin ilgili yöntemleri seçme, kullanma ve notlandırma konularında problemlerinin olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca okul imkanlarının yetersizliği yanında öğretmenlerin bu yöntemler hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları da belirlenmiştir. Coşkun, Gelen ve Kan (2009), "Türkçe Derslerindeki Performans Ödevleri Konusunda Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Değerlendirilmesi" adlı çalışmasına 12 Türkçe öğretmeni ve 276 öğrenci katılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre performans ödevlerinin amacına uygun olarak gerçekleştirilmediği, ayrıca öğretmenlerin performans ödevlerinin öğrencilerin gelişimine katkısı olduğu görüşleri belirtilmiştir. Öğrencilerin performans ödevlerinin kendilerine yararlı olduğunu düşündükleri ortaya çıkarılmıştır. Performans ödevleriyle ilgili yaşanan zorlukların başında sınıfların kalabalık oluşu ve zaman yetersizliği olduğu vurgulanmıştır. Bu bulgu ise branş öğretmenlerinin proje ve performans görevlerini kullanışlı bulmalarına rağmen, uygulamada sorunlar yaşadıklarını göstermektedir.

Araştırma sonuçlarına mezun olunan okul açısından bakıldığında eğitim fakültesinden mezun olan öğretmenlerin, eğitim enstitüsü ve eğitim yüksekokulundan mezun olan öğretmenlere göre, proje ve performans görevlerini belirlerken öğrencilerin ilgilerini ve merak duygularını göz ardı ettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Diğer fakültelerden mezun olan öğretmenlerin eğitim enstitüsünden mezun olan öğretmenlere göre, proje ve performans görevlerinin anlamını daha az kavradıkları, bu görevleri derse hazırlık olarak gördükleri ortaya çıkmıştır. Proje performans konularının sonuçlarına mezun olunan okul açısından bakıldığında eğitim enstitüsü ve eğitim yüksek okulundan mezun olan öğretmenlerin daha duyarlı oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sonuçlarına hizmet içi eğitim açısından bakıldığında proje ve performans görevleri ile ilgili hizmet içi eğitim alan öğretmenlerin, öğrencilerin ilgilerini çekecek, onların üst düzey gelişmelerini sağlayabilecek, yaratıcı düşünme yeteneklerini geliştirebilecek konuları, bu eğitimi almayan öğretmenlere göre daha fazla seçtikleri ortaya çıkmıştır. Hizmet içi eğitim almayan öğretmenlerin, proje ve performans görevlerini öğrencilerin öğrenme eksikliklerini gidermek ve her dersin sonunda öğrencilerden öğrendiklerini pekiştirmeleri amacıyla, hizmet içi eğitim alan öğretmenlere göre daha fazla kullandıkları ortaya çıkmıştır. Hizmet içi eğitim alan öğretmenlerin, proje ve performans görevlerinin öğrenciler için daha yararlı olduğunu, hizmet içi eğitim almayan öğretmenlere göre daha fazla düşündükleri, hizmet içi eğitim almanın öğrenciler açısından daha duyarlı kararlar verildiği sonucuna ulaşılmıştır.

Öğretmenlerin kıdemleri azaldıkça öğrencilerden proje ve performans görevlerini kendilerinin yapmalarını istedikleri, bir dönem boyunca programda yer alan proje ve performans görevlerinin sayısını fazla buldukları, velilerin de bu görevleri gereksiz bulduklarını düşündükleri ortaya çıkmıştır. Benzer şekilde Ay, Karadağ ve Çengelci'nin (2008) "İlköğretim Birinci Basamakta Gerçekleştirilen Performans Görevlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri" adlı araştırmalarında, sınıf öğretmenlerinin, performans görevlerine velilerin müdahalesinin azaltılması gerektiğini, performans görevlerinin öğrenci gelişimi açısından yararlı olduğunu, öğrencileri düşünmeye ve araştırmaya yönlendirdiğini, ancak performans görevini öğrencinin kendisinin yapması gerektiğini düşündükleri sonuçlarına ulaşmışlardır. Yukarıdaki sonuçlar değerlendirildiğinde şu önerilerde bulunulabilir:

- ◆ Proje ve performans görevleri ile ilgili öğretmenlerin bazı konularda yeterli olmadıkları sonuçlarına ulaşıldığından dolayı, ilköğretim ikinci kademedeki görev yapan branş öğretmenlerine yönelik hizmet içi eğitim ve seminerler verilmelidir. Elde edilen bulgulara bakıldığında da öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun bu konuda gönüllü oldukları anlaşılmaktadır.
- ◆ Milli Eğitim Bakanlığı tarafından proje ve performans görevleri ile ilgili daha ayrıntılı olarak hazırlanmış kılavuz kitaplarından öğretmenlerin yararlanmaları sağlanmalıdır.
- ◆ Öğrenciler tarafından hazırlanan proje ve performans görevlerinin sergilenebilmesi ve veliler tarafından da gözlenebilmesi açısından okullarda uygun sergi ortamları oluşturulabilir.
- ◆ Okul yönetimi ve öğretmenler tarafından belirli zamanlarda velilerin proje ve performans görevleri konusunda bilgilendirilmesi için toplantılar yapılabilir.
- ◆ Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan, proje ve performans görevlerinin önemini belirten ve velilere bu görevleri yaparken çocuklarına sadece rehberlik etmeleri gerektiğini vurgulayan reklamlar, yazılı ve görsel basın aracılığıyla duyurulabilir.
- ◆ Öğretmenler proje ve performans görevlerini belirlerken, öğrencilerinin gelişim seviyelerine dikkat etmeli, öğrencinin yapamayacağı görevler vermemelidirler.
- ◆ Eğitim fakültelerinde proje ve performans görevleri ile ilgili olarak öğretmen adaylarının daha iyi yetiştirilebilmesi için, bu konularla ilgili uygulama ağırlıklı dersler programlarına eklenmelidir.
- ◆ Öğretmenler proje ve performans görevlerini değerlendirirken öğrencileri de sürece katmaya, puanlama kriterlerini öğrencilerle paylaşmaya önem vermelidirler.
- ◆ Bir dönem içerisinde yer alan performans görevi sayısı, öğretmenler ve öğrenciler tarafından fazla bulunduğundan bu durumun Milli Eğitim Bakanlığı tarafından tekrar gözden geçirilmesi önerilmektedir.

KAYNAKÇA/REFERENCES

- Acat, B. ve Demir, E. (2007). Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Programlarındaki Değerlendirme Süreçlerine İlişkin Görüşleri. *16. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi (5-7 Eylül)*. Tokat, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Fakültesi.
- Akdağ, H. ve Çolak, A. N. (2009). İlköğretim 6. ve 7. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersi Proje ve Performans Görevlerini Hazırlarken Yararlandıkları Kaynaklar, İnternet'in Yeri ve Karşılaştıkları Güçlükler. *Adıyaman Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2/2*.
- Akyüz, Y. (2005). *Türk Eğitim Tarihi*. Ankara, Pegem Yayıncılık.
- Anlıak, Ş., Yılmaz, H. ve Beyazkürk, D. (2008). Okulöncesinde ve İlköğretimde Proje Yaklaşımı ve Uygulama Aşamaları. *Milli Eğitim, Sayı: 179*
- Arslan, A., Kaymakçı, Y. ve Arslan, S. (2009). Alternatif Ölçme-Değerlendirme Etkinliklerinde Karşılaşılan Problemler: Fen ve Teknoloji Öğretmenleri Örneği. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 28, 1-12*.
- Atılgan, H., Kan, A. ve Doğan, N. (2007). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*. Ankara, Anı Yayıncılık.
- Ay, T. S., Karadağ, R. ve Çengelci, T. (2008). İlköğretim Birinci Basamakta Gerçekleştirilen Performans Görevlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri. *VII. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (2-3-4 Mayıs 2008)*. Çanakkale, Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi.
- Aydın, F. (2005). Öğretmenlerin Alternatif Ölçme Değerlendirme Konusundaki Düşünceleri ve Uyguladıkları. *XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*. Denizli, Tubitak Yayınları.
- Baki, A. ve Bütüner, S. Ö. (2009). Kırsal Kesimdeki Bir İlköğretim Okulunda Proje Yürütme Sürecinden Yansımalar. *Elementary Education Online, 8(1), 146-158*.
- Bayrakçı, Ö. (2007). İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersindeki Araştırma Ödevlerinin (Etkinlik, Performans ve Proje) Öğrencilerin Sosyalleşmesine Katkısı. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya*.
- Bekiroğlu, F. O. (2004). *Ne Kadar Başarılı? Klasik ve Alternatif Ölçme Ve Değerlendirme Yöntemleri: Fizikte Uygulamalar*. İstanbul, Nobel Yayın Dağıtım.
- Belet, D. ve Girmen, P. (2007). Türkçe Dersinde Kullanılan Performans Ödevlerinin Etkililiği. *16. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi (5-7 Eylül 2007)*. Tokat, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Fakültesi.
- Birgin, O. (2007). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Ölçme ve Değerlendirme Konusundaki Okur-Yazarlık Düzeylerinin İncelenmesi. *16. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi (5-7 Eylül)*. Tokat, Gaziosmanpaşa Üniversitesi.
- Coşkun, E., Gelen, İ. ve Kan, M. O. (2009). Türkçe Derslerindeki Performans Ödevleri Konusunda Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Değerlendirilmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt, 6, Sayı, 11, 22-55*.
- Coşkun, M. (2004). Coğrafya Öğretiminde Proje Yaklaşımı. *Gazi Üniversitesi, Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 5(2), 99-107*.
- Çakır, G. (2007). *Yeni Hayat Bilgisi Programlarında Yer Alan Kazanımların Önerilen Etkinlikler Çerçevesinde Gerçekleştirilebilir Düzeyinin Belirlenmesi*. Fırat Üniversitesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Elazığ.
- Çınar, O., Teyfur, E. ve Teyfur, M. (2006). İlköğretim Okulu Öğretmen ve Yöneticilerinin Yapılandırma Eğitim Yaklaşımı ve Programı Hakkındaki Görüşleri. *İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi, 7(11), 47-64*.

- Çiftçi, S. (2010). İlköğretim Birinci Kademe 4. ve 5. Sınıf Öğretmenlerinin Performans Görevlerine İlişkin Görüşleri. *Elementary Education Online*, 9(3), 934-951, 2010.
- Çoruhlu, T., Nas, S. ve Çepni, S. (2009). Fen ve Teknoloji Öğretmenlerinin Alternatif Ölçme Değerlendirme Tekniklerini Kullanmada Karşılaştıkları Problemler: Trabzon Örneği. *Van, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Haziran, 6/1.
- Dikmen, F. (2008). *Sosyal Bilgiler Dersi 2005 Öğretim Programının Değerlendirme Boyutuna Dair 4. ve 5. Sınıf Öğretmen Görüşleri*. Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Duru, K. ve Gürdal, A. (2002). İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersinde Kavram Haritası İle ve Gruplara Kavram Haritası Çizdirilerek Öğretimin Öğrenci Başarısına Etkisi. *V. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi, Bildiriler Kitabı, Cilt: 1*. Ankara, ODTÜ.
- Eggen P. D. ve Kauchak, P. D. (2004). *Educational Psychology Windows On Classrooms*. New Jersey, Pearson Education Inc.
- Erdemir, Z.A. (2007). *İlköğretim İkinci Kademe Öğretmenlerinin Ölçme Değerlendirme Tekniklerinin Etkin Kullanabilme Yeterliklerinin Araştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.
- Gömlüksiz, M. N. ve Kan, A. Ü. (2007). Sınıf Öğretmenliği Adaylarının Yeni İlköğretim Programındaki Ölçme-Değerlendirme Yöntemlerini Tanıma Düzeylerine İlişkin Görüşleri (Fırat, Dicle ve Kilis Yedi Aralık Üniversiteleri Örneği). *I. Ulusal İlköğretim Kongresi (15-17 Kasım 2007)*. Ankara, Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi.
- Güvey, E. (2009). *İlköğretim 1-5. Sınıf Öğretim Programlarında Yer Alan Proje ve Performans Görevlerine İlişkin Öğretmen ve Veli Görüşleri (Eskişehir İli Örneği)*. Osmangazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir.
- Henson, T. K. (2004). *Constructivist Teaching Strategies For Diverse Middle Level Classrooms*. U.S.A.: Pearson Education Inc.
- Karaman, F. (2007). *2004 Sosyal Bilgiler Öğretim Programı Uygulamalarında Okul-Aile İşbirliği Düzeyi (Tokat Örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara, Nobel Yayınları.
- Kutlu, Ö., Doğan, C. D. ve Karakaya, İ. (2008). *Öğrenci Başarısının Belirlenmesi. Performans ve Portfolyoya Dayalı Durum Belirleme*. Ankara, Pegema Akademi.
- MEB. (2004). *İlköğretim Hayat Bilgisi Dersi (1,2,3. Sınıflar) Öğretim Programı*. Ankara, 4. Aksam Sanat Okulu Matbaası.
- M.E.B. (2005). *Matematik Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu 9-12.Sınıflar*. Ankara, MEB Yayınları.
- MEB, (2006-a). *İlköğretim Kurumlar Yönetmeliği, Proje ve Performans Görevleri Genelgesi*. Ankara.
- M.E.B. (2009-a). *İlköğretim Matematik Dersi 6–8. Sınıflar Öğretim Programı ve Kılavuzu*. Ankara, Milli Eğitim Bakanlığı, TTKB.
- MEB. (2009-b). *Proje ve Performans Görevleri*. Ankara, Genelge No: 2009/37.
- MEB. (2009-c). *Sosyal Bilgiler 6.-7. Sınıf Programı*. Ankara, TTKB.
- Moon, T. R. ve Callahan, C. M. (2001). Classroom Performance Assessment: What Should It Look Like in a Standards-Based Classroom?. *NASSP Bulletin*, 85 (622), 48–58.

- Nitko, A. J. (2004). *Educational Assessment of Students*. New Jersey: Pearson Prentice Hall.
- Oehm, J. (2009). *The Use of Varied Homework Assignments to Motivate Ninth Grade Algebra Students to Complete Homework*. Submitted in Partial Fulfillment of The Requirements for The Degree, *Masters of Arts*, in Curriculum and Instruction Caldwell College.
- Oğuz, Ö. (2008). Matematik Dersi Performans Görevlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Pullu, S. (2008). *Sınıf Öğretmenliğinin İlköğretim Programlarındaki Ölçme ve Değerlendirmeye Yönelik Görüşleri ve Uygulamaları (Elazığ İli Örneği)*. Fırat Üniversitesi, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Elazığ.
- Secer, M. (2010). *İlköğretim Öğrencileri ve Öğretmenlerinin Performans Görevleri ve Bu Görevlerde İnternet Kullanımı Hakkındaki Görüşleri*. Mersin Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mersin.
- Shephard, L. A. ve Bliem, C. L. (1995). Parents' Thinking About Standardized Tests and Performance Assessments. *Educational Researcher*, 24, 25–32.
- Stout, A. (2009). *Comparing Rural Parent and Teacher Perspectives of Parental Involvement: A Mixed Methods Study*. *Unpublished Doctoral Dissertation*, Walden University College Of Education.
- Şahin, Y. T. Ve Yıldırım, S. (1999). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. Ankara, Anı Yayıncılık.
- Şeker, M. (2009). *İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Performans Görevlerindeki Başarıları İle Ailelerinin Eğitim-Öğretim Çalışmalarına Katılım Düzeyleri Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi*. Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Adana.
- Tüysüz, C., Karakuyu, Y. ve Tatar, E. (2010). Fen ve Teknoloji Dersindeki Performans Görevlerine Yönelik Veli Tutumlarının Belirlenmesi. *Balıkesir, Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi (EFMED)*, Cilt 4, Sayı 1.
- Uçan, A. (1989). Çağdaş Eğitimde Program Geliştirme Sürecine Genel Bir Bakış. *Malatya, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Sempozyumu Bildiri Özetleri*, 15–17 Haziran.
- Ulutaş, S. (2006). Eğitimde Değerlendirmede Yeni Yaklaşımlar. *Yeni Eğitim Dergisi*, 4(14), 23-26.
- Yapıcı, N. (1995). *İlkokullarda Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin Ev Ödevi Konusundaki Görüşlerinin Belirlenmesi*. A.Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Yurdakul, B. (2005). Metacognition and Constructivist Learning Environments. *Educational Administration in Theory & Practice*, vol. 42, p. 279–298.

İletişim/Correspondence

Yrd. Doç. Dr. Hikmet Zelyurt
hikmet.zelyurt@inonu.edu.tr